

עה:

עין משפט
נר מצוה

כיצד צולין פרק שביעי פסחים

מסורת הש"ס

(6) ר"מ מ"ו, (7) נגלה:
ל"ל רכ"א, (8) נשכח עד:
יומא מ"א, (9) נדבות נג:
ע"ש שבת טו, (10) ש"ס,
(11) שמואל יא.

תורה אור השלם

1. והוציא את כל העם
אל המדבר למצוה אל
קדוש טהור אל שש
היהוה ויהי אור על
עצמם כאש על שש
היהוה ויהי אור על

2. או כשר כי יהיה בערו
מכות אש ויהיה מכות
המכות בדרת ולקח
אמריהם או לקח

3. ולקח מלא המצוה
נחלי אש מעל המזבח
מלפני יי ומלא חפציו
קדוש סמיך דקה ודביא
נבית לפרח:

4. ארזים לא עסקוהו בגן
אלהים ברושים לא דנו
אל ספקוהו ונרמסו לא
יהי כפארתו כי עץ בגן
אלהים לא דקה אלו
בפיו: יחזקאל לא ה

הגהות הב"ח

(6) נגרא על בני מורה
(7) ש"ס (פירק) מ"א ונ"ג
ס"א שאין מוכרין:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה ואם צ"ל
דמיון שהוא ד"ה ש"י
חולין לו: מוס' ד"ה אכל
נגלה:

מוסף רש"י

ארזים לא עסקוהו. לא
השמיט מלפניו להיות הם
נאסם ממנו (שבת טו):

על שפך הדשן ישרף. סיפא דההוא קרא דכתב זהו כאש הוא:
א"ע"ס שאין שם דשן. דלא תימא אדשן קפיד רחמנא לשורפו על
מקום שהיו מוציאים שם דשנו של מזבח החיצון כדכתיב (ויקרא ו)
והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה ואם יטול הדשן משם לא ישרפנו
שם קמ"ל ישרף מכל מקום: א"ע"ס

סוף פסוק דכתיב. יתעסקו בו
עד שתגמר שריפה: רבינא אמר.
הא דפרכת לעיל [ע"פ] לר' מנאליטריך
מכאן מכאן לרבינא נחלת לא תיקשי
דמתי' משכשכתא היא וגחלת לאו
מריבויא דמכאן אחא לתא חלל
ממשמעותא דלש וכתבן ומתי נחלת
בהדי אש נמשמעות דרישא אין לי
אלא אש וגחלת כו' וריבויא דמכאן
מכאן לרמז וסיד אחא: נחלי, ולקח
מלא המצוה נחלי אש וג' (ויקרא טו).
ואם נחלת נחלי ולא נחלת אש יכול
נחלים עוממות כדכתיב אכל לא
לוחשות דוערות דהך לאו נחלים
הוא סתמא אלא אש תלמוד לומר אש
נחלי נחלי להביא אש ללוחשות. אי
נחלת אש ולא נחלת אש יכול
שלהבת ולא נחלים לוחשות דלאו אש
סתמא נינהו תלמוד לומר נחלי אש
כי כתיבהו לתרווייהו משמע נחלים
שם להן אש: ה' גושא קשא אמרם
נחלי יכול עוממות. ולא לוחשות
מדלא משמע ליה לוחשות מכלל
לוחשות לאו נחלים איקרו ומאי
מיקרו ע"כ אש ודבר תי אש שלהבת
משמע ולא לוחשות: ואמר רב ששם
גרסינן: יכול בין עוממות בין לוחשות.
אחיה שירא דתרווייהו נחלי מיקרו
ת"ל אש נחלי לאסוקי עוממות:
ואי אש. נלא נחלי יכול שלהבת
דודאי אש סתמא אין נחלים לוחשות
נמשמע תלמוד לומר נחלי אש להכי
כתב תרווייהו: מכל מקום לרבי
קשיא. דמנאליטריך נחלי שמע
מינה אש סתמא אין נחלים נמשמע:
אמר אביי פירין הכי נחלי יכול
עוממות ולא לוחשות. ולוחשות לאו
נחלי נינהו אלא אש תלמוד לומר אש
דהיינו לוחשות אכל כפיסא לא תימא
אי אש יכול שלהבת ולא נחלת אלא אי
אש יכול רצה נחלים לוחשות רצה
שלהבת נלא נחלים ותרווייהו אש
מיקרו ת"ל נחלי אש למעוטי שלהבת
גרידחא: מחלה נחלים ומחלה שלהבת.
נגון אור שהולת האור כדכתיב יטול

ממנו החיצון דבין נחלת ודין שלהבת
מיקרו אש וכי מתי התם ממנו החיצון
לפני ולפנים הוה ליה כולה נחלת דליו
לעילי הכי לא איטריך מיעוטא דלפני
מלך כשר ודס אין
מביאין אור כשלהבתו מפני שמעלה עשן
וכי איטריך מיעוטא לשעת לקיחה איטריך:
ס"ל כו'. משעת לקיחה להוי נחלי אש
ואין שלהבת משמע נחלי אש: ארזים לא
עממוהו. לא הכהו את מראיתו לפי שהיה
נאה מכל חלונות ועל חירס מלך כור נאמר:
במתי' נגע בחרסו של סנור וכו'. נגע
הפסח בחרסו של תנור: יקלוק. מן הפסח
מקום שנגע בתנור כדמפרש בגמ' שנכשל
שם מחוס התנור ולא ללי אש הוא כדאמרן
לעיל [ע"פ] משום שנאמר (י) זלי אש ללי
אש ללי אש שני פעמים למעוטי תנור שגרפו
וחרסו הדפנות גרף ועימדו הוא: נטף.
בתנור מרוטב על החרס: וסור אליו. שחור
שומן שנחמם מן החרס ונגע בפסח: יטול
אש מקומו. דלא כגי' ליה בקליפה אלא
בגטילה יפה יפה דעוטי דשומן נגלע
בתוכו הרבה ואותו שומן מבושל מן החרס
(היה): נטף מרוטב על הפסח. מפרש בגמ'
[טו]. כסולת רותחת דמטוי רותבו מחוס
הסולת והיו ללי מחמת דבר אחר ואסור
למכילה להווא רותב כסולת מחוס אל
תאכלו כי אש ללי אש הילכך יקמוץ את
מקומו וישרוף אותו קומץ כשאר קדשים
פסולין: אש חי ידיתו. דלא נגלע: ללי.
נעי קליפה משום דנגלע: אין מוכרין מעשר
שני בירושלים. ואפילו לאוכלו שם כקדושה
דכי ירבה ממך הדרך ונתתה בכסף כמדי
(דברים יד): גב' חס לפוך חס. כשר רותח
לחך חלב רותח או אחד של איסור ואחד של
היתר: אסור

מיקרו אש וכי מתי התם ממנו החיצון
לפני ולפנים הוה ליה כולה נחלת דליו
לעילי הכי לא איטריך מיעוטא דלפני
מלך כשר ודס אין
מביאין אור כשלהבתו מפני שמעלה עשן
וכי איטריך מיעוטא לשעת לקיחה איטריך:
ס"ל כו'. משעת לקיחה להוי נחלי אש
ואין שלהבת משמע נחלי אש: ארזים לא
עממוהו. לא הכהו את מראיתו לפי שהיה
נאה מכל חלונות ועל חירס מלך כור נאמר:
במתי' נגע בחרסו של סנור וכו'. נגע
הפסח בחרסו של תנור: יקלוק. מן הפסח
מקום שנגע בתנור כדמפרש בגמ' שנכשל
שם מחוס התנור ולא ללי אש הוא כדאמרן
לעיל [ע"פ] משום שנאמר (י) זלי אש ללי
אש ללי אש שני פעמים למעוטי תנור שגרפו
וחרסו הדפנות גרף ועימדו הוא: נטף.
בתנור מרוטב על החרס: וסור אליו. שחור
שומן שנחמם מן החרס ונגע בפסח: יטול
אש מקומו. דלא כגי' ליה בקליפה אלא
בגטילה יפה יפה דעוטי דשומן נגלע
בתוכו הרבה ואותו שומן מבושל מן החרס
(היה): נטף מרוטב על הפסח. מפרש בגמ'
[טו]. כסולת רותחת דמטוי רותבו מחוס
הסולת והיו ללי מחמת דבר אחר ואסור
למכילה להווא רותב כסולת מחוס אל
תאכלו כי אש ללי אש הילכך יקמוץ את
מקומו וישרוף אותו קומץ כשאר קדשים
פסולין: אש חי ידיתו. דלא נגלע: ללי.
נעי קליפה משום דנגלע: אין מוכרין מעשר
שני בירושלים. ואפילו לאוכלו שם כקדושה
דכי ירבה ממך הדרך ונתתה בכסף כמדי
(דברים יד): גב' חס לפוך חס. כשר רותח
לחך חלב רותח או אחד של איסור ואחד של
היתר: אסור

יעל שפך הדשן ישרף אמרי ההוא ישרף
מיבעי ליה לכדתניא ישרף א"ע"פ שאין שם
דשן ישרף א"ע"פ שהצית האור ברובו רבינא
אמר כרוך ורזני ימכות אש אין לי אלא
שנובה באש ובגחלת נכרה ברמין בסיד רותח
ובגפסים רותח ובכל דבר הבא מחמת האור
לאיתוי חמי האור מניין ת"ל מכאן מכאן
ריבה רבא רמי מי אמר ר' גחלים איקרו אש
ורמינהי גחלי יכול עוממות ת"ל אש אי אש
יכול שלהבת ת"ל גחלי הא כיצד מביא מן
הלוחשות (6) (אלמא גחלים לא איקרו אש אמרי)
והא גופא קשיא אמרת גחלי יכול עוממות
אלמא לוחשות אש ניהו אימא אימא סיפא אי אש
יכול שלהבת ת"ל גחלי אלמא אפילו לוחשות
לאו אש ניהו ואמר רב ששת הכי קתי גחלי
יכול בין עוממות בין לוחשות ת"ל אש אי אש
יכול שלהבת ת"ל גחלי הא כיצד מביא מן
הלוחשות מ"מ גחלים לא איקרו אש קשיא
לרבי אמר אביי תריין הכי גחלי יכול עוממות
ולא לוחשות ת"ל אש אי אש יכול רצה
שלהבת יביא רצה גחלת יביא ת"ל גחלי
הא כיצד מביא מן הלוחשות אמר ר' רבה
רצה גחלת יביא רצה שלהבת ת"ל גחלי
בלא גחלת היכי משכחת לה בגון דשפיה
למנא משחא ואחלי ביה נורא ההוא למה
לי קרא למעוטי (7) השתא לפני מלך בשר
ודם אין עושין כן לפני מלך מלכי המלכים
הקב"ה לא כל שכן אלא אמר רבא תריין
הכי גחלי יכול עוממות ולא לוחשות ת"ל
אש אי אש יכול יביא מוצה גחלת ומוצה
שלהבת אדעייל לגובאי הוי כוליה גחלת
תלמוד לומר (8) ולקח מלא המצוה גחלי אש
מן

מלך המזבח משעת לקיחה ניהו גחלים (9) איבעיא להו אומומות או עוממות
אמר רבי יצחק ארזים לא עממוהו בגן אלהים: במתי' נגע בחרסו של
תנור יקלוק את מקומו נטף מרוטב על החרס וסור אליו יטול את מקומו
נטף מרוטב על הסולת יקמוץ את מקומו (10) סכו בשמן תרומה אם חבורת
כהנים יאכלו אם של ישראל אם חי הוא ידיחנו ואם צלי הוא יקלוק את
החיצון (11) סכו בשמן של מעשר שני לא יעשנו דמים על בני חבורה ישאין
(12) פורין מעשר שני בירושלים: גב' איתמר (13) חס לתוך חס דברי הכל
אסור

מיקרו אש וכי מתי התם ממנו החיצון
לפני ולפנים הוה ליה כולה נחלת דליו
לעילי הכי לא איטריך מיעוטא דלפני
מלך כשר ודס אין
מביאין אור כשלהבתו מפני שמעלה עשן
וכי איטריך מיעוטא לשעת לקיחה איטריך:
ס"ל כו'. משעת לקיחה להוי נחלי אש
ואין שלהבת משמע נחלי אש: ארזים לא
עממוהו. לא הכהו את מראיתו לפי שהיה
נאה מכל חלונות ועל חירס מלך כור נאמר:
במתי' נגע בחרסו של סנור וכו'. נגע
הפסח בחרסו של תנור: יקלוק. מן הפסח
מקום שנגע בתנור כדמפרש בגמ' שנכשל
שם מחוס התנור ולא ללי אש הוא כדאמרן
לעיל [ע"פ] משום שנאמר (י) זלי אש ללי
אש ללי אש שני פעמים למעוטי תנור שגרפו
וחרסו הדפנות גרף ועימדו הוא: נטף.
בתנור מרוטב על החרס: וסור אליו. שחור
שומן שנחמם מן החרס ונגע בפסח: יטול
אש מקומו. דלא כגי' ליה בקליפה אלא
בגטילה יפה יפה דעוטי דשומן נגלע
בתוכו הרבה ואותו שומן מבושל מן החרס
(היה): נטף מרוטב על הפסח. מפרש בגמ'
[טו]. כסולת רותחת דמטוי רותבו מחוס
הסולת והיו ללי מחמת דבר אחר ואסור
למכילה להווא רותב כסולת מחוס אל
תאכלו כי אש ללי אש הילכך יקמוץ את
מקומו וישרוף אותו קומץ כשאר קדשים
פסולין: אש חי ידיתו. דלא נגלע: ללי.
נעי קליפה משום דנגלע: אין מוכרין מעשר
שני בירושלים. ואפילו לאוכלו שם כקדושה
דכי ירבה ממך הדרך ונתתה בכסף כמדי
(דברים יד): גב' חס לפוך חס. כשר רותח
לחך חלב רותח או אחד של איסור ואחד של
היתר: אסור

תלמוד לומר ולקח וגו' משעת לקיחה בעיני דניהו נחלים.
וא"ת אפילו לא כתיב ולקח אלא גחלי אש ידעין דניהו
גחלים נשעת לקיחה דלעילי לגיו לא איטריך דשמעין ליה מקו'
ומה לפני מלך כו' וע"כ מוקמינן ליה נשעת לקיחה וי"ל דודאי לא
כ"ר קרא משום הכי אלא דלי אפטר
לכחוד נע"ל אלא ולקח:

יטול את מקומו. ולא כגי' ליה
בקליפה לפי שהרוב נגלע
יותר בתוכו. ואם תאמר נגע בחרסו
של תנור אמאי כגי' ליה בקליפה אלא
הרוב נגלע שם באותו מדי קליפה נגלע
נפסק עד כדי שטול את מקומו כמו
נטף מרוטב וסור אליו וכל דבר
הנאסר נלי דק"ל דליו נאסר אלא
כדי קליפה ממחמת הרוב נגלע שבו יאסור
עד כדי שטול את מקומו ואיכא
לחוקמא בשאין רוב כ' אש מעט
ומעט רוב אינו אסור כל כך
כדאמרין בגמ' שאין סוכה דמשהו
ענדי לה: ואם צ"ל הוא יקלוק
את החיצון. כלל ענין מיירי בין חס
בין לוקח דמקומו שהוא כך נולע
א"ע"ס שאין חס דדומיא דמי קמי:
לפי שאין מוכרין מעשר שני
בירושלים. פירש בקונטרס

דכי ירבה ממך הדרך ונתתה בכסף
כתיב וקשא לר"י דהא קרא בפדיון
מיירי שמואלו מקדושו ומחללו על
דבר אחר אכל הכל אפילו לאוכלו
נקדשוהו דפ"י בקונטרס גופיה והכי
נמי משמע לישא דמוכרין מלגל
קמי מחללין ויש ספרים שכתבו כהן
שאין פודין אכל רש"י כתב שאין
מוכרין ונראה לר"י דכירושלים גורו
מדרכין מכירה אלו פדיה דאסור
מן המורה ולרש"י נראה דלא
אסרו מכירה אלא משום כיוון
מזה דכתבן גרש מסכת מעשר
שני (פ"א מ"ה) שאין מוכרין אותו ואין
ממשכנין אותו ואין שוקלין כנגדו:
מן

מלך המזבח משעת לקיחה ניהו גחלים (9) איבעיא להו אומומות או עוממות
אמר רבי יצחק ארזים לא עממוהו בגן אלהים: במתי' נגע בחרסו של
תנור יקלוק את מקומו נטף מרוטב על החרס וסור אליו יטול את מקומו
נטף מרוטב על הסולת יקמוץ את מקומו (10) סכו בשמן תרומה אם חבורת
כהנים יאכלו אם של ישראל אם חי הוא ידיחנו ואם צלי הוא יקלוק את
החיצון (11) סכו בשמן של מעשר שני לא יעשנו דמים על בני חבורה ישאין
(12) פורין מעשר שני בירושלים: גב' איתמר (13) חס לתוך חס דברי הכל
אסור

מיקרו אש וכי מתי התם ממנו החיצון
לפני ולפנים הוה ליה כולה נחלת דליו
לעילי הכי לא איטריך מיעוטא דלפני
מלך כשר ודס אין
מביאין אור כשלהבתו מפני שמעלה עשן
וכי איטריך מיעוטא לשעת לקיחה איטריך:
ס"ל כו'. משעת לקיחה להוי נחלי אש
ואין שלהבת משמע נחלי אש: ארזים לא
עממוהו. לא הכהו את מראיתו לפי שהיה
נאה מכל חלונות ועל חירס מלך כור נאמר:
במתי' נגע בחרסו של סנור וכו'. נגע
הפסח בחרסו של תנור: יקלוק. מן הפסח
מקום שנגע בתנור כדמפרש בגמ' שנכשל
שם מחוס התנור ולא ללי אש הוא כדאמרן
לעיל [ע"פ] משום שנאמר (י) זלי אש ללי
אש ללי אש שני פעמים למעוטי תנור שגרפו
וחרסו הדפנות גרף ועימדו הוא: נטף.
בתנור מרוטב על החרס: וסור אליו. שחור
שומן שנחמם מן החרס ונגע בפסח: יטול
אש מקומו. דלא כגי' ליה בקליפה אלא
בגטילה יפה יפה דעוטי דשומן נגלע
בתוכו הרבה ואותו שומן מבושל מן החרס
(היה): נטף מרוטב על הפסח. מפרש בגמ'
[טו]. כסולת רותחת דמטוי רותבו מחוס
הסולת והיו ללי מחמת דבר אחר ואסור
למכילה להווא רותב כסולת מחוס אל
תאכלו כי אש ללי אש הילכך יקמוץ את
מקומו וישרוף אותו קומץ כשאר קדשים
פסולין: אש חי ידיתו. דלא נגלע: ללי.
נעי קליפה משום דנגלע: אין מוכרין מעשר
שני בירושלים. ואפילו לאוכלו שם כקדושה
דכי ירבה ממך הדרך ונתתה בכסף כמדי
(דברים יד): גב' חס לפוך חס. כשר רותח
לחך חלב רותח או אחד של איסור ואחד של
היתר: אסור

זו א מ"י ס"ג מה'י
תמידין הלכה ה
ופיר מה'י פנדות יו"כ
הלכה א:

י ב מ"י פ"ח מה'י ק"פ
הלכה יא:
י ג שם הלכה יב:
י ד שם הלכה יג:
י ה ו שם הלכה יד:
י ו [מ"י] שם ופ"י מה'י
מפער שני ה' תן:
כא ח [נדב] אלפס חולין
פ"ח דף ש"א:
וכר"ס שם ט"ן לר':

רבינו חננאל

רבינא פתחין אליבא דרבי
הכי מכות אש אין לי
אלא שנבוה באש ובגחלת
נכרה ברמין כו' ש"ס נחלת
אש היא. רבא רמי מי
אמר רבי נחלת אש היא.
והתניא ולקח מלא המצוה
נחלי אש יכול שלהבת
ת"ל גחלי אש הא כיצד
כ"ר. מוקמינן יכול שלהבת
ת"ל נחלי אש מכלל
דגחלים לאו אש ניהו.
ושניין הכי קתי גחלי
יכול עוממות ולא לוחשות
ת"ל אש יכול שלהבת
כלא נחלת כ"ר מירושלמי
לפעולה. ואסוקא נחלים
עוממות מלשון ארזים לא
עממוהו. איכא יוצא וכו'.
נגע בשר הפסח בחרסו
של תנור. נגלה מן החרס
ולא מן הפסח. לפיכך יקלוק
אותו מקום. איתמר חס
לתוך חס כגון כשר חס
חבלב חס דברי הכל אסור.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones